

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 5 maja 1967 r.

w sprawie wykonania ustawy o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa.

Na podstawie art. 4 ust. 6 i art. 8 ust. 7 ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. z 1963 r. Nr 42, poz. 237) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Użyte w rozporządzeniu określenia „prezydium powiatowych rad narodowych”, „prezydium gromadzkich rad narodowych”, „wykonanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych, półpodstawowych czy szczegółowych”, „spółki wodne”, „właściciel gruntu” i „zainteresowany właściciel gruntu” — należy rozumieć w znaczeniu podanym w art. 3 ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. z 1963 r. Nr 42, poz. 237), zwanej dalej „ustawą”.

2. Przepisy rozporządzenia dotyczące biur gromadzkich rad narodowych stosuje się odpowiednio do organów administracji rolnej prezydiów miejskich (dzielnicowych) rad narodowych oraz rad narodowych osiedli.

3. Jeżeli melioracje półpodstawowe i szczegółowe wykonane zostały na gruntach stanowiących wkład członków rolniczej spółdzielni produkcyjnej, użyte w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy określenia „właściciel gruntu” i „zainteresowany właściciel gruntu” stosuje się odpowiednio do tej spółdzielni.

4. Zagospodarowanie łąk obejmuje zagospodarowanie zmeliorowanych, jak również nie wymagających melioracji trwałych łąk i pastwisk, nie wyłączając terenów łąkowo-pastwiskowych, użytkowanych czasowo jako grunty orne, oraz zagospodarowanie nieużytków, przeznaczonych na trwałe łąki i pastwiska po ich zmeliorowaniu.

5. Przepisy rozporządzenia dotyczące robocizny stosuje się również do prac wykonywanych przy użyciu sprzętu.

§ 2. 1. Wnioski spółek wodnych, rolniczych spółdzielni produkcyjnych i zainteresowanych właścicieli gruntów nie zorganizowanych w spółkę wodną o przeprowadzenie przez Państwo melioracji półpodstawowych i szczegółowych (art. 4 ustawy) mogą być uwzględnione tylko w wypadku, gdy

wnioskodawcy zobowiążą się do sprawowania systematycznej opieki nad urządzeniami melioracyjnymi oraz do prowadzenia prawidłowej gospodarki na zmeliorowanych obszarach.

2. Wnioski o przeprowadzenie melioracji łąk i pastwisk powinny zawierać zobowiązania do corocznego ich nawożenia, wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, przestrzegania terminów sprzętu siana oraz prowadzenia racjonalnego wypasu według wskazań specjalistów.

§ 3. 1. Nie zorganizowani w spółkę wodną zainteresowani właściciele gruntów, na których Państwo stosownie do przepisów art. 4 i 5 ustawy wykonało melioracje półpodstawowe i szczegółowe, zwracają część poniesionych przez Państwo kosztów — w wysokości określonej w załączniku do rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy właścicieli gruntów, którzy zaniedbują prowadzenie prawidłowej gospodarki na zmeliorowanych i zagospodarowanych łąkach i pastwiskach (§ 2 ust. 2). Obowiązani są oni do zwrotu całości poniesionych przez Państwo kosztów bezpośrednich wykonania melioracji półpodstawowych i szczegółowych. Decyzje w sprawie zwrotu całości kosztów podejmuje organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej na wniosek prezydium właściwej gromadzkiej rady narodowej.

3. Jeżeli Państwo na wniosek spółki wodnej lub rolniczej spółdzielni produkcyjnej wykonało melioracje półpodstawowe i szczegółowe, spółka ta lub spółdzielnia zwraca część poniesionych przez Państwo kosztów w wysokości określonej w załączniku do rozporządzenia, zmniejszonej o 10%. Ulga ta przysługuje również w tym wypadku, gdy przed przekazaniem urządzeń melioracyjnych do eksploatacji zmeliorowane grunty objęte zostały działalnością spółki wodnej lub rolniczej spółdzielni produkcyjnej.

4. Opłat za wykonanie przez Państwo melioracji na gruntach, stanowiących własność Państwa lub pozostających w zarządzie jednostek państwowych, nie pobiera się.

5. Wysokość poniesionych przez Państwo kosztów, które przyjmuje się za podstawę obliczenia kwoty przypadającej do zwrotu, odpowiadać powinna normatywnym kosztom bezpośrednim w rozumieniu przepisów o kosztorysowaniu robót. Do kosztów tych dolicza się wartość odszkodowań ustalonych zgodnie z art. 8 ust. 1—4 i 6 ustawy.

6. Państwo ponosi koszty:

- 1) opracowania dokumentacji technicznej oraz inne koszty związane z wykonywaniem robót, nie wchodzące w skład normatywnych kosztów bezpośrednich, a przy budowie urządzeń do rolniczego wykorzystania ścieków — również koszty wykonania oczyszczalni ścieków, urządzeń do doprowadzania ścieków do terenów ich rolniczego wykorzystania oraz pól awaryjnych i filtracyjnych,
- 2) usuwania szkód w melioracjach półpodstawowych i szczegółowych, wyrządzonych w toku budowy tych urządzeń przez powódź lub suszę.

§ 4. 1. Wysokość opłat melioracyjnych przypadających do zapłaty przez każdego z zainteresowanych właścicieli (§ 3 ust. 1), z wyjątkiem opłat z tytułu zagospodarowania łąk oraz odkrzaczenia i adaptacji terenu w celu zagospodarowania łąk, ustala biuro gromadzkiej rady narodowej na podstawie wykazu sporządzonego przez powiatowy inspektorat wodnych melioracji oddzielnie dla każdej gromady (miasta, osiedla) lub wsi, w których ukończono roboty i przekazano urządzenia do eksploatacji. Wykaz należy sporządzić i przesłać do biura gromadzkiej rady narodowej w terminie do 12 miesięcy od dnia ukończenia robót, a opłatę należy wymierzyć w terminie do 6 tygodni od otrzymania wykazu.

2. W wykazie należy podać:

- 1) nazwę gromady (miasta, osiedla) i wsi,
- 2) imiona i nazwiska zainteresowanych właścicieli gruntów,
- 3) wyrażony w hektarach obszar tych gruntów, należących do każdego właściciela, na które urządzenia melioracyjne wywierają dodatni wpływ,
- 4) rodzaj przeprowadzanych melioracji,
- 5) wartość materiałów i robocizny oraz usług transportowych, świadczonych w czasie wykonywania robót przez każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów,
- 6) wartość ewentualnie wyrządzonych szkód oraz imię i nazwisko poszkodowanego,
- 7) wysokość stawki opłat melioracyjnych z 1 ha tych gruntów, na które dodatni wpływ wywierają melioracje półpodstawowe i szczegółowe, wchodzące w skład danego systemu melioracyjnego.

3. W razie odbudowy drenowań, w wykazie określonym w ust. 1 i 2 należy podać dane wymienione w ust. 2 pkt 1, 2, 5 i 6, a nadto wyrażony w hektarach obszar tych gruntów, należących do poszczególnych właścicieli, które objęte zostały danym systemem drenarskim, oraz wysokość stawki opłat melioracyjnych z 1 ha gruntów objętych tym systemem.

4. Wysokość stawki opłat z 1 ha gruntów określonych w ust. 2 pkt 7 uzyskuje się z podzielenia części kosztów podlegających zwrotowi przez ilość hektarów tych gruntów.

5. Jeżeli urządzenia melioracji półpodstawowych lub szczegółowych są przeznaczone do obsługiwanego również innych obszarów poza obszarem rozliczanym (np. odpływy, doprowadzalniki), wówczas do stawki opłat rozliczanego obszaru gruntów (ust. 4) wlicza się podlegającą zwrotowi część kosztu budowy tych urządzeń, przypadającą średnio na każdy hektar obsługiwanego przez nie gruntów.

6. Jeżeli roboty melioracyjne, z wyjątkiem odbudowy drenowań, wykonane zostały na obszarze objętym działalnością spółki wodnej, powiatowy inspektorat wodnych melioracji sporządza również wykaz, o którym mowa w ust. 1 i 2, po zasięgnięciu opinii zarządu tej spółki.

7. Jeżeli na obszarze objętym działalnością spółki wodnej wykonana była odbudowa drenowań, powiatowy inspektorat wodnych melioracji, w terminie wskazanym w ust. 1, sporządza zestawienie, w którym należy podać:

- 1) nazwę spółki i jej siedzibę,
- 2) rozmiar wykonanych robót,
- 3) wartość materiałów i robocizny oraz usług transportowych, świadczonych przez spółkę wodną,
- 4) wartość ewentualnych szkód wyrządzonych na gruntach objętych działalnością spółki,
- 5) koszt wykonanej odbudowy drenowań obliczony zgodnie z § 3.

§ 5. 1. Wysokość opłaty przypadającej od każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów (§ 3 ust. 1) uzyskuje się przez pomnożenie ustalonej, dla rozliczanej części obiektu melioracyjnego stawki z 1 ha zmelioryowanych gruntów przez ilość hektarów tych gruntów, należących do danego właściciela, na które urządzenia melioracyjne wywierają dodatni wpływ.

2. Jeżeli na obszarze nie objętym działalnością spółki wodnej wykonana była odbudowa drenowań, wysokość opłaty melioracyjnej, przypadającej od każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów, uzyskuje się przez pomnożenie ustalonej dla danej gromady (miasta, osiedla) lub wsi stawki z 1 ha gruntów przez ilość hektarów tych gruntów, należących do danego właściciela, które objęte są danym systemem drenarskim.

3. Jeżeli melioracje wykonane zostały w związku ze scaleniem gruntów, do wymiaru opłat przyjmuje się wyrażony w hektarach obszar tego gruntu, jaki zainteresowany właściciel uzyskał w wyniku scalenia.

4. Jeżeli zainteresowany właściciel gruntu w czasie wykonywania robót melioracyjnych dostarczył materiał, robocizną lub świadczył usługi transportowe z własnej inicjatywy lub w ramach świadczeń obowiązkowych (art. 4 ust. 5 ustawy), należną od niego opłatę melioracyjną zmniejsza się o wartość robocizny, materiału lub usług transportowych, chyba że za świadczenia te otrzymał zapłatę.

5. Jeżeli zainteresowany właściciel gruntu w związku z wykonywaniem melioracji poniósł szkodę, opłatę melioracyjną obliczoną w sposób wskazany w ust. 1 i 2 zmniejsza się o wartość szkód, obliczonych z uwzględnieniem zasad ustalonych w art. 8 ust. 1—4 i 6 ustawy.

§ 6. 1. Wartość świadczeń określonych w § 5 ust. 4 ustala się odpowiednio do rodzaju świadczenia, a mianowicie:

- 1) za robocizną — według cen akordowych, a w razie wykonania prac nie objętych systemem akordowym — według czasowego systemu płac (dniówkowo-godzinowego) określonego układem zbiorowym pracy w budownictwie,
 - 2) za materiały — według cennika materiałów budowlanych lub cen miejscowych, jeżeli takie były przyjęte jako obowiązujące w kosztorysie umownym,
 - 3) za usługi transportowe — według taryfy towarowej przewozów konnych lub taryfy towarowej stosowanej w przedsiębiorstwach Państwowej Komunikacji Samochodowej.
2. Decyzje ustalające wartość szkód określonych w

art. 8 ust. 2 ustawy wydaje organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej na podstawie komisji nie dokonanych oględzin na miejscu w obecności poszkodowanego. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciel powiatowego inspektoratu wodnych melioracji jako przewodniczący,
- 2) przedstawiciel wykonawcy (art. 6 ust. 2 ustawy),
- 3) rzeczoznawca wyznaczony przez organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej,
- 4) przedstawiciel biura gromadzkiej rady narodowej.

3. Nieobecność poszkodowanego nie wstrzymuje oględzin ani ustalenia rodzaju i wartości szkód.

4. Jeżeli odszkodowanie ustalone w trybie określonym w ust. 2 i 3 łącznie z wartością robocizny, materiałów lub usług transportowych dostarczonych przez poszkodowanego jest wyższe od przypadającej od poszkodowanego opłaty melioracyjnej — nadwyżkę wypłaca wykonawca robót (art. 6 ust. 2 ustawy) w terminie 30 dni od dnia ustalenia wysokości opłaty melioracyjnej.

5. Jeżeli poszkodowany nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty melioracyjnej, odszkodowanie w całości wypłaca wykonawca robót w terminie 30 dni od dnia ustalenia wartości szkody. Okoliczność, że poszkodowany nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty, stwierdza organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej na podstawie opinii komisji, o której mowa w ust. 2.

§ 7. 1. Wysokość opłat melioracyjnych podlegających uiszczeniu przez spółkę wodną, z wyjątkiem opłat za odbudowę drenowań, ustala biuro gromadzkiej rady narodowej w sposób określony w § 5 i § 6 ust. 1—4 jako sumę opłat przypadających z tytułu melioracji gruntów, które stanowią własność poszczególnych członków spółki, pomniejszoną o 10%.

2. Wykaz opłat przypadających z tytułu melioracji gruntów stanowiących własność poszczególnych członków spółki wodnej biuro gromadzkiej rady narodowej załącza do orzeczenia ustalającego opłatę należną od spółki wodnej.

3. Opłatę melioracyjną z tytułu odbudowy drenowań wykonanych na obszarze objętym działalnością spółki wodnej pokrywa zarząd tej spółki w wysokości kosztów obliczonych zgodnie z § 3, pomniejszonych o wartość materiałów, robocizny i usług transportowych oraz ewentualnych szkód.

4. Zarząd spółki wodnej uprawniony jest do wymierzania datków, podlegających uiszczeniu na rzecz spółki przez poszczególnych jej członków z tytułu melioracji należących do nich gruntów, w wysokości opłat podanych w wykazie określonym w ust. 2, jak również do wymierzania datków na rzecz spółki z tytułu pokrycia kosztów wykonanej odbudowy drenowań, proporcjonalnie do powierzchni objętych danym systemem drenarskim gruntów każdego z członków spółki.

§ 8. Decyzje o ustaleniu opłat melioracyjnych biuro gromadzkiej rady narodowej podaje do wiadomości zainteresowanym przez wywieszenie w lokalu tego biura na okres 14 dni. Jeżeli melioracje wykonano na wniosek spółki wodnej — decyzję o ustaleniu opłat doręcza się ponadto zarządowi tej spółki.

§ 9. 1. Jeżeli w związku z wykonanymi przez Państwo urządzeniami melioracji półpodstawowych i szczegółowych zgłoszone zostaną wnioski o odszkodowanie przez osoby, których prawa uprzednio nabyte na podstawie przepisów prawa wodnego zostały ograniczone lub w inny sposób dotknięte działaniem tych urządzeń (art. 8 ust. 5 ustawy), decyzje w sprawie tych wniosków wydają organy gospodarki wodnej stosownie do przepisów prawa wodnego.

2. Ustalone w trybie określonym w ust. 1 odszkodowanie zalicza się do kosztów urządzeń melioracji. Odszkodowanie to wypłaca Państwo, z tym że zainteresowani właściciele gruntów, na których wnioski melioracje te zostały wykonane, zwracają wypłacone przez Państwo odszkodowanie na zasadach ustalonych dla opłat melioracyjnych.

§ 10. 1. Opłaty melioracyjne za wykonanie przez Państwo melioracji półpodstawowych i szczegółowych płatne są do dnia 30 października tego roku kalendarzowego, w którym upływa dwuletni okres od ukończenia tych robót. Jeżeli jednak okres ten upływa w listopadzie lub grudniu danego roku kalendarzowego, opłaty płatne są do dnia 30 października roku następnego.

2. Za dzień ukończenia robót w danej gromadzie (mieście, osiedlu) lub wsi uważa się datę protokołu końcowego odbioru tych robót i przekazania ich do eksploatacji.

§ 11. 1. Opłaty melioracyjne za wykonanie przez Państwo melioracji półpodstawowych i szczegółowych mogą być przez prezydium gromadzkiej rady narodowej rozłożone na raty, płatne w terminach rocznych do dnia 30 października każdego roku kalendarzowego. Okres spłaty całości nie może przekraczać, licząc od upływu dwuletniego okresu po ukończeniu robót melioracyjnych:

- 1) za wykonanie samych urządzeń melioracji półpodstawowych nie uzupełnionych urządzeniami szczegółowymi — 6 lat,
- 2) za wykonanie melioracji szczegółowych podlegających na:
 - a) nowym drenowaniu na gruntach ornych, o rozstawie sączków 13 m i poniżej 13 m — 15 lat,
 - b) nowym drenowaniu na gruntach ornych o rozstawie sączków powyżej 13 m — 10 lat,
 - c) odbudowie drenowań na gruntach ornych — 10 lat,
 - d) budowie i odbudowie deszczowni do nawadniania wodami czystymi — 10 lat,
 - e) budowie i odbudowie stawów rybnych — 6 lat,
 - f) urządzeniach rozprowadzających ścieki na terenach rolniczego ich wykorzystania — 6 lat,
 - g) innych urządzeniach z wyjątkiem zagospodarowania łąk, odkrzaczeń i adaptacji terenu oraz urządzenia pastwisk — 6 lat;
- 3) za wykonanie urządzeń melioracji półpodstawowych związanych z melioracjami szczegółowymi — terminów określonych w pkt 2 dla danego rodzaju melioracji szczegółowych.

2. Jeżeli właściciele meliorowanych gruntów położonych w obrębie dużych kompleksów łąkowo-pastwiskowych podejmują inne inwestycje gospodarcze (np. elektryfikacja, zbiorowe zaopatrzenie w wodę, budowa obór, powiększanie hodowanego stada), prezydium gromadzkiej rady narodowej może im przedłużyć okres wnoszenia opłat melioracyjnych, określony w ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. f) i g) oraz pkt 3, do 8 lat.

3. Organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej ustala dla poszczególnych gromad (miast, osiedli) lub wsi terminy uiszczenia całości opłat w ramach określonych w ust. 1 i 2.

4. W razie uiszczenia całej należności z tytułu opłat melioracyjnych do dnia 30 października tego roku kalendarzowego, w którym upływa dwuletni okres od ukończenia robót — wysokość opłat obniża się o 10%.

5. W razie przedterminowego uiszczenia jednorazowo co najmniej 50% wszystkich rat, których terminy płatności jeszcze nie zapadły — wysokość sumy tych rat obniża się o 6%.

6. Ulgi określone w ust. 4 i 5 stosuje się również w razie zaliczenia na poczet opłat melioracyjnych odszkodowania za grunt wywłaszczony stosownie do przepisu art. 12 ustawy oraz wartości świadczeń w naturze.

§ 12. 1. Wysokość opłat melioracyjnych z tytułu odkrzaczenia i adaptacji terenu do zagospodarowania łąk, urządzeń pastwisk oraz zagospodarowania łąk, przypadających do zapłaty przez każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów (§ 3 ust. 1), ustala biuro gromadzkiej rady narodowej na podstawie wykazu sporządzonego przez powiatowy inspektorat wodnych melioracji w terminie do 6 tygodni od otrzymania tego wykazu. Powiatowy inspektorat wodnych melioracji sporządza wykaz nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia ukończenia robót.

2. W wykazie należy podać:

- 1) nazwę gromady (miasta, osiedla) i wsi,
- 2) imiona i nazwiska właścicieli tych gruntów, które objęto zagospodarowaniem (odkrzaczeniem, adaptacją terenu, urządzeniem pastwiska),
- 3) wyrażony oddzielnie w hektarach obszar gruntu zagospodarowanego (odkrzaczonego, adaptowanego lub objętego urządzeniem pastwiska), należącego do każdego z zainteresowanych właścicieli,
- 4) zastosowaną na obszarze wskazanym w pkt 3 metodę zagospodarowania (pełna uprawa, podsiew, nawożenie),
- 5) wysokość stawki opłat za poszczególne roboty (odkrzaczenie, adaptacja terenu, urządzenie pastwiska), a gdy chodzi o zagospodarowanie łąk — oddzielnie według każdej z metod zagospodarowania (pełna uprawa, podsiew, nawożenie),
- 6) wartość nawozów, robocizny i usług transportowych, świadczonych przez zainteresowanych właścicieli w związku z zagospodarowaniem łąk.

3. Za dzień ukończenia odkrzaczenia i adaptacji terenu, łąk również zagospodarowania łąk, uważa się datę protokołu końcowego odbioru i przekazania do eksploatacji tego terenu po jego zagospodarowaniu, a w stosunku do urządzenia pastwisk — datę protokołu końcowego i przekazania do eksploatacji tych pastwisk.

4. Opłaty z tytułu odkrzaczenia i adaptacji terenu oblicza się oddzielnie dla każdego zainteresowanego, stosownie do wysokości kosztów tych robót wykonanych na jego gruncie. Jeżeli koszt tych robót na 1 ha gruntów poszczególnych zainteresowanych nie różni się więcej niż o 10%, wówczas można obliczyć ogólną kwotę opłaty dla tej grupy zainteresowanych, rozdziałając ją między poszczególnych zainteresowanych proporcjonalnie do ilości posiadanych przez nich hektarów łąk odkraczonych lub poddanych zabiegom adaptacji.

5. Stawkę za urządzenie 1 ha pastwiska oblicza się przez podzielenie ogólnej kwoty podlegających zwrotowi kosztów przez ilość hektarów urządzonego pastwiska.

6. Wysokość stawki z tytułu zagospodarowania 1 ha łąk uzyskuje się przez podzielenie ogólnej kwoty podlegających zwrotowi kosztów z tytułu zagospodarowania odpowiednią metodą łąk w danej gromadzie (mieście, osiedlu) lub wsi przez ilość hektarów łąk objętych takim zagospodarowaniem.

7. Wartość dostarczonych nawozów oraz wartość robocizny i usług transportowych ustala się według obowiązujących cenników kosztorysowych w wysokości normatywnych kosztów bezpośrednich w rozumieniu przepisów o kosztorysowaniu robót.

8. Jeżeli odkrzaczenie i adaptacja terenu do zagospodarowania łąk, urządzenie pastwisk lub zagospodarowanie

łąk wykonane było na obszarze objętym działalnością spółki wodnej, powiatowy inspektorat wodnych melioracji sporządza również wykaz, o którym mowa w ust. 1 i 2, po zasięgnięciu opinii zarządu tej spółki.

§ 13. 1. Wysokość opłaty przypadającej od każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów za poszczególne roboty wymienione w § 12 ust. 1, dla których ustalono stawkę przypadającą z 1 ha, uzyskuje się przez pomnożenie odpowiedniej stawki opłat z 1 ha przez ilość hektarów łąk lub pastwisk, objętych danymi robotami, należących do danego właściciela.

2. Łączną wysokość opłaty przypadającej od każdego z zainteresowanych właścicieli gruntów za roboty wymienione w § 12 ust. 1 ustala się przez zsumowanie opłat obliczonych za poszczególne roboty wykonane na gruncie należącym do danego właściciela.

3. Jeżeli zainteresowany właściciel gruntu dostarczył nawozy i wykonał roboty we własnym zakresie, opłatę (ust. 1 i 2) ustala się jedynie w wysokości odpowiadającej kosztowi mieszanek traw i roślin motylkowych.

4. Przy ustalaniu opłat za roboty określone w § 12 ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy § 5 ust. 3 i 4, § 7 ust. 1, 2 i 4 oraz § 8.

§ 14. 1. Opłaty za roboty określone w § 12 ust. 1 powinny być uiszczone:

- 1) przy zagospodarowaniu metodą nawożenia — w całości do dnia 30 października roku następnego po przeprowadzeniu nawożenia,
- 2) przy zagospodarowaniu metodą podsiewu — w dwóch ratach rocznych płatnych do dnia 30 października każdego roku, licząc od upływu jednego roku po ukończeniu robót,
- 3) przy zagospodarowaniu metodą pełnej uprawy, odkrzaczeniu, adaptacji terenu i urządzeniu pastwisk — w trzech ratach rocznych płatnych do dnia 30 października każdego roku, licząc od upływu jednego roku po ukończeniu robót.

2. W razie zagospodarowania dużych kompleksów łąkowo-pastwiskowych terminy wnoszenia opłat, o których mowa w ust. 1, mogą być decyzją prezydium gromadzkiej rady narodowej przedłużone o 2 lata tym właścicielom zagospodarowanych gruntów, którzy podejmują inne inwestycje gospodarcze (np. elektryfikacja, zbiorowe zaopatrzenie w wodę, budowa obór, powiększenie hodowanego stadu).

3. W razie uiszczenia całej należności w wypadku wymienionym w ust. 1 pkt 1 w tym roku, w którym przeprowadzone było nawożenie, a w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 — w terminie do dnia 30 października tego roku kalendarzowego, w którym upływa roczny okres od ukończenia robót — wysokość opłat obniża się o 10%.

4. Do opłat określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 stosuje się przepis § 11 ust. 5.

5. Ulgi określone w ust. 3 i 4 stosuje się również w razie zaliczenia na poczet opłat za roboty określone w § 12 ust. 1 odszkodowania za grunt wywłaszczony stosownie do przepisu art. 12 ustawy oraz wartości świadczeń w naturze.

§ 15. 1. Jeżeli grunty położone w obrębie terenów bagiennych lub kompleksów łąkowo-pastwiskowych albo terenów przewidzianych do rolniczego wykorzystania ścieków stanowią własność osób prywatnych, a mogą być bardziej racjonalnie zagospodarowane w ramach państwowej gospodarki rolnej, organ administracji rolnej prezydium powiatowej rady narodowej może, za zgodą zainteresowanego właściciela, wydać decyzję o przejęciu na własność Państwa odpowiedniej części takich gruntów zamiast przypadającej od niego opłaty melioracyjnej (art. 4 ust. 4 ustawy).

2. W wypadkach określonych w ust. 1 zainteresowanemu właścicielowi gruntów przysługują ulgi analogiczne jak z tytułu przedterminowej spłaty opłat melioracyjnych (§ 11 ust. 4 i 5 oraz § 14 ust. 3 i 4); za podstawę rozliczeń z tytułu przejścia na rzecz Państwa części jego gruntów przyjmuje się ceny stosowane przy sprzedaży odpowiednich gruntów państwowych nieruchomości rolnych.

3. Ostateczna decyzja o przejściu gruntu na własność Państwa stanowi tytuł do ujawnienia tego prawa w księdze wieczystej.

§ 16. Drogi dojazdowe niezbędne dla umożliwienia właściwego użytkowania zmeliorowanego obszaru mogą być budowane na koszt Państwa (ze środków przewidzianych na meliorację) w obrębie meliorowanych terenów bagiennych lub kompleksów łąkowo-pastwiskowych w tych wypadkach, gdy będą objęte dokumentacją projektowo-kosztorysową sporządzoną dla inwestycji melioracyjnych na tych terenach (kompleksach).

§ 17. 1. Jeżeli drogi dojazdowe (§ 16) po ich wybudowaniu odpowiadać będą warunkom uzasadniającym zaliczenie do którejkolwiek z kategorii dróg publicznych, do dróg tych, po zaliczeniu ich w trybie przepisów o drogach publicznych do odpowiedniej kategorii drogi publicznej, stosuje się te przepisy.

2. Utrzymanie dróg dojazdowych, nie zaliczonych do kategorii dróg publicznych, należy do właścicieli tych gruntów zmeliorowanych, dla których właściwego zagospodarowania droga została wybudowana; koszty utrzymania takich dróg ponoszą właściciele zmeliorowanych gruntów w wysokości proporcjonalnej do powierzchni tych gruntów.

3. Jeżeli droga dojazdowa (ust. 2) wybudowana została dla właściwego zagospodarowania zmeliorowanych gruntów państwowych, a grunty te oddane zostały w zarząd, użytkowanie lub dzierżawę, koszty utrzymania takiej drogi obciążają zarządcę, użytkownika lub dzierżawcę w wysokości obliczonej stosownie do przepisu ust. 2.

4. Nadzór państwowy nad utrzymaniem dróg dojazdowych określonych w ust. 2 sprawują biura gromadzkich rad narodowych.

§ 18. 1. Jeżeli wykonawca robót nie jest w stanie we własnym zakresie zapewnić wykonania przewidzianych planem robót z zakresu melioracji półpodstawowych czy szczegółowych (z wyjątkiem zagospodarowania łąk) bądź bezpośrednio z nimi związanych melioracji podstawowych, biuro gromadzkiej rady narodowej na wniosek wykonawcy robót może zobowiązać spółkę wodną oraz nie zorganizowanych w spółkę wodną zainteresowanych właścicieli takich gruntów, na których mają być wykonane te roboty, do świadczenia robocizny, materiałów lub usług transportowych (art. 4 ust. 5 ustawy).

2. Wniosek powinien być zgłoszony do biura właściwej gromadzkiej rady narodowej przynajmniej na 2 miesiące przed zamierzonym przystąpieniem do wykonania robót.

3. We wniosku należy wskazać:

- 1) obszar (ilość hektarów), na którym mają być wykonane roboty, i rodzaj tych robót;
- 2) nazwę i siedzibę spółki wodnej oraz imiona i nazwiska zainteresowanych właścicieli gruntów nie zorganizowanych w spółkę wodną,
- 3) ilość hektarów gruntów przewidzianych do zmeliorowania, objętych działalnością spółki wodnej lub spółdzielni produkcyjnej albo też należących do poszczególnych właścicieli nie zorganizowanych w spółkę wodną,
- 4) rodzaj i rozmiar świadczeń przewidzianych do wykonania w trybie określonym w ust. 1 oraz termin ich wykonania,

5) ogólną wartość poszczególnych rodzajów świadczeń, jakie w danym roku niezbędne będą dla zrealizowania planu robót.

§ 19. 1. Biuro gromadzkiej rady narodowej w oparciu o wnioski określony w § 18 wzywa spółkę wodną oraz zainteresowanych właścicieli gruntów do wykonania określonych świadczeń; wezwanie powinno być doręczone przynajmniej na 14 dni przed terminem, w którym zobowiązany ma zgłosić się do wykonania świadczenia. Odpis wykazu osób wezwanych do wykonania świadczeń doręcza się wykonawcy robót.

2. Wezwanie stanowi decyzję w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, która w szczególności powinna zawierać:

- 1) wysokość obowiązkowych świadczeń wyrażoną w złotych i czas trwania tych świadczeń,
- 2) adres i nazwę kierownictwa budowy,
- 3) termin, w jakim zobowiązany powinien się zgłosić do kierownictwa budowy w celu otrzymania przydziału roboty lub stosownie do potrzeb w celu dostarczenia materiału albo świadczenia usługi transportowej,
- 4) pouczenie o skutkach niedopełnienia obowiązku świadczeń (§ 21 ust. 2).

3. Wysokość obowiązkowych świadczeń nie może przekraczać:

- 1) przy drenowaniu 250 zł,
- 2) w pozostałych wypadkach 120 zł

— licząc na 1 ha meliorowanych gruntów według cen i taryf określonych w § 6 ust. 1.

4. Biuro gromadzkiej rady narodowej, ustalając wysokość obowiązkowych świadczeń, powinno wziąć pod uwagę stan gospodarstwa rolnego zainteresowanego właściciela gruntu, liczbę osób zdolnych do pracy w tym gospodarstwie, a w razie świadczenia usług transportowych — liczbę i rodzaj pojazdów, jakimi zainteresowani dysponują.

5. Termin wykonania świadczeń należy określić w porozumieniu z kierownictwem budowy, przy czym termin ten nie może przypadać w okresie szczególnego nasilenia prac polowych, jak siewy, żniwa i wykopki.

6. W wezwaniu do świadczeń skierowanym do spółki wodnej biuro gromadzkiej rady narodowej określa rodzaj świadczeń, ogólną ich wartość oraz termin wykonania z pouczeniem, że zarząd spółki we własnym zakresie powinien wyznaczyć zobowiązanych do świadczenia robocizny, materiałów lub usług transportowych.

7. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku wykonania świadczeń.

§ 20. 1. Obowiązek bezpośredniego świadczenia robocizny nie dotyczy:

- 1) młodocianych w wieku do lat 18,
- 2) inwalidów,
- 3) kobiet,
- 4) mężczyzn w wieku powyżej lat 60.

2. Biuro gromadzkiej rady narodowej w wypadkach uzasadnionych stanem zdrowia bądź inną ważną przyczyną może zwolnić od obowiązku bezpośredniego świadczenia robocizny także i inne osoby, jak również zwolnić w uzasadnionych wypadkach od obowiązku świadczenia usług transportowych.

3. Zwolnienia wymienione w ust. 2 wydaje biuro gromadzkiej rady narodowej po zaopiniowaniu przez komisję rolnictwa i zaopatrzenia ludności gromadzkiej rady narodowej.

§ 21. 1. Wykonawca robót (kierownik budowy), po upływie okresu wyznaczonego na wykonanie świadczeń, obowiązany jest zawiadomić biuro gromadzkiej rady narodowej, kto i w jakim zakresie nie wykonał obowiązkowych świadczeń.

2. Spółki wodne oraz zainteresowani właściciele gruntów nie zorganizowani w spółkę wodną, którzy w terminie ustalonym przez biuro gromadzkiej rady narodowej nie wykonali świadczeń bez uzasadnionego usprawiedliwienia, ponoszą opłaty melioracyjne zwiększone o 10%; spółki wodne oraz rolnicze spółdzielnie produkcyjne ponadto tracą prawo do korzystania z ulg określonych w § 3 ust. 3.

§ 22. W sprawach melioracji obiektów lub ich części przekazanych do eksploatacji przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 23. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 maja 1958 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o popieraniu melioracji wodnych dla potrzeb rolnictwa (Dz. U. z 1964 r. Nr 3, poz. 20).

§ 24. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrom Rolnictwa i Finansów oraz Prezesowi Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1967 r. (poz. 79).

WYSOKOŚĆ KOSZTÓW ZWRACANYCH PRZEZ ZAINTERESOWANYCH ROLNIKÓW W POSTACI OPŁAT MELIORACYJNYCH

Poz.	Rodzaj melioracji	% kosztów lub zryczałtowana kwota kosztów podlegająca zwrotowi
1	2	3
1	Melioracje półpodstawowe, z wyjątkiem urządzeń do rolniczego wykorzystania ścieków	25%
2	Nowe drenowania rurkowe gruntów ornych oraz trwałych użytków zielonych	65%
3	Nowe drenowania rurkowe gruntów ornych oraz trwałych użytków zielonych w województwach: rzeszowskim, krakowskim, katowickim, opolskim i wrocławskim na terenach położonych powyżej 300 m nad poziomem morza	65%, nie więcej jednak niż 9.000 zł za 1 ha
4	Odbudowa drenowań na gruntach ornych na obszarze całego kraju, z wyjątkiem terenów określonych w poz. 5	65%
5	Odbudowa drenowań na gruntach ornych: w województwie gdańskim w powiatach: elbląskim, gdańskim, kwidzyńskim, lęborskim, malborskim, nowodworsko-gdańskim, sztumskim, w powiecie wejherowskim we wsiach: Gniewino, Gniewinko, Bychowo, Perlino, Toliszczyk, Strzebielinko, Czymanowo, Mierzyno, Salinko gromady Gniewino, we wsiach: Kostkowo, Zielnowo, Tadzino, Rybno, Rybienko, Dąbrówka Mała, Kniewo gromady Kostkowo i we wsi Osiek gromady Linia oraz w powiecie puckim we wsiach: Wierzchucino, Brzy-no, Słuchowo i Białogóra gromady Wierzchucino; w województwie olsztyńskim, z wyjątkiem powiatów działdowskiego i nowomiejskiego; w województwie białostockim w powiatach: elckim, gołdapskim i oleckim, w powiecie suwalskim we wsiach Mieruniszki i Bitkowo gromady Filipów, w powiecie grajewskim we wsiach: Prostki, Sołtmany, Ostrykół, Krupin, Długochorzeli, Sokółki, Gorcezyce, Popowo, Miłusze, Niedźwiedzkie i Lipińskie Małe gromady Prostki oraz we wsiach: Marchewki, Kurczątki gromady Grajewo; w województwach: koszalińskim, szczecińskim, zielonogórskim, wrocławskim, w m. Wrocławiu, w województwie opolskim oraz w województwie poznańskim w powiecie trzcianeckim	45%

Poz.	Rodzaj melioracji	% kosztów lub zryczałtowana kwota kosztów podlegająca zwrotowi
1	2	3
6	Budowa i modernizacja stawów rybnych	50%
7	Rowy na obszarze drenowanym i inne urządzenia melioracji szczegółowych służące do odwadniania i nawadniania, z wyjątkiem urządzeń deszczowni	25%
8	Urządzenia melioracji półpodstawowych i szczegółowych (w tym również deszczownie) rozprowadzające ścieki na terenach ich rolniczego wykorzystania oraz wyrównanie tych terenów dla celów nawadniania ściekami	25%
9	Deszczownie służące do nawadniania wodami czystymi:	
	a) rurociągi doprowadzające wodę do granic obszaru nawadnianego za pomocą deszczowni	25%
	b) przenośne urządzenia pompowe oraz urządzenia sieci stałej i ruchomej na terenie obszaru przeznaczonego do nawadniania za pomocą deszczowni	100%
10	Odkrzaczanie i adaptacja terenu w celu zagospodarowania łąk:	
	a) o koszcie nie przekraczającym 2000 zł za 1 ha	100%
	b) o koszcie ponad 2000 zł do 3330 zł za 1 ha	2000 zł za 1 ha
	c) o koszcie przekraczającym 3330 zł za 1 ha	60%
11	Urządzenia pastwisk (studnie, wodopoje, ogrodzenia)	100%
12	Zagospodarowanie łąk:	
	a) za nasiona traw i roślin motylkowych	35%
	b) za nawozy mineralne oraz roboty uprawowe	100%